

عنوان مقاله:

کنااتوس و نسبت آن با اخلاق اسپینوزایی

محل انتشار:

دوفصلنامه متافیزیک، دوره 9، شماره 23 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

محمد علی عبداللهی - دانشیار فلسفه، پردیس فارابی دانشگاه تهران، قم، ایران

محمد غریب زاده - دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه، پردیس فارابی دانشگاه تهران، قم، ایران

خلاصه مقاله:

کنااتوس (قانون صیانت ذات) نوعی تلاش ذاتی است که موجودات به وسیله آن در صیانت از هستی خود می کوشند. اسپینوزا پس از تبیین کنااتوس و توجیه مسئله خودپیرانگری (خودکشی)، بسیاری از مفاهیم رایج سنت ماقبل خویش را انکار می کند و پس از معنابخشی متفاوت، آنها را با آموزه کنااتوس بازخوانی و بازتعریف می کند. اسپینوزا با انکار تفسیر غایت شناسانه (Teleological) از حوادث عالم، تبیین غیرغایت شناختی از آنها را با مفهوم خواهش (desire) و مفهوم میل (appetite) عرضه می کند که ریشه در اصل کنااتوس دارند. او تفسیر خاصی از مبنای اعمال اخلاقی به دست می دهد و خیر اخلاقی را در «خواست انسان و ذات اشیاء» جای می دهد. از آن رو که در نگاه اسپینوزا اخلاق ریشه در ضرورت فلسفی دارد، می کوشد اخلاق خاص خود را بر یک مبنای قوی اخلاق خودخواهی فردی (نفع شخصی) بنا کند که ریشه در آموزه کنااتوس دارد.

کلمات کلیدی:

اسپینوزا، کنااتوس، اخلاق مبتنی بر خودخواهی، خودکشی، غایت، ذات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1272358>

